

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet broj: S1 2 K 041118 21 K

Datum: 17.03.2022. godine

Sudija: Biljana Ćuković

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Protiv optuženog

Dejana Ivaštanina

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Kasim Halilčević

Branilac optuženog: Ahmed Fejzić, advokat iz Sarajeva

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, sudija Biljana Ćuković, kao sudija pojedinac, uz učešće pravnog savjetnika-asistenta Jelene Simić-Skoko, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Dejana Ivaštanina, zbog krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o optužnici Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KTK 0019875 20 od 25.08.2021. godine, potvrđenoj dana 08.09.2021. godine, nakon priznanja krivice na glavnom pretresu u smislu člana 265. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Kasima Halilčevića, optuženog Dejana Ivaštanina i advokata Ahmeda Fejzića, dana 17.03.2022. godine donio je i javno objavio

PRESUDU

Optuženi: DEJAN IVAŠTANIN, sin Bože i Jadranke, rođene Puca, rođen 21.05.1980. godine u Bosanskoj Gradišci, nastanjen, po zanimanju policijski službenik, zaposlen u Graničnoj policiji BiH- Jedinica granične policije Gradiška, sa završenom srednjom školom unutrašnjih poslova, ..., državljanin BiH, JMB ..., neosuđivan,

KRIV JE

Što je: Dana 22.11.2020.godine oko 18 i 15 sati na graničnom prelazu između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske na području opštine Gradiška, obavljajući poslove i zadatke ovlaštene službene osobe policajca Granične policije BiH-kontrole putničkih vozila i autobusa, na ulazu iz Republike Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu, nakon što je prethodno zaustavio PMV Audi A4, registarskih oznaka ... kojim je upravljao Bičakčić Ermin, u kojem se kao saputnica suvozača nalazila Bibić Dika, postupio suprotno Zakonu o graničnoj kontroli i Odluci Vijeća Ministara o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u BiH, u postupku kontrole putnih isprava Bičakčić Ermina i Bibić Dike, nakon što je Bičakčić predao ličnu dokumentaciju za sebe i punicu i putničko vozilo, i uvida u ličnu dokumentaciju pasoše istom saopštio da navodno ne ispunjavaju potrebne uvjete za redovan prelazak- posjedovanje negativnog PCR testa na virus COVID 19, iako to nije bilo tačno, što je Bičakčić Ermin kategorički pobijao, te da je ovaj postupak shvatio kao namjerno zadržavanje kako bi isti ponudio određen novčani iznos u cilju propuštanja preko graničnog prelaza, da bi nakon kraćeg vremena, poslije obavljenih konsultacija između Bičakčića i njegove punice isti stavio novac u iznosu od 30 Eura u putnu ispravu, pa kada je nakon ponovne kontrole utvrdio da se navedeni novčani iznos od 30 Eura nalazi u putnoj ispravi uzeo navedeni novac, a potom vratio putnu ispravu i dozvolio ulazak u Bosnu i Hercegovinu

Čime je počinio krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH.

Pa ga Sud, na osnovu člana 217. stav 1. KZ BiH, uz primjenu odredbi člana 39., 42., 48., 49. i 50. stav 1. tačka d) KZ BiH

O S U Ā U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 6 (ŠEST) MJESECI

Na osnovu člana 73. KZ BiH, Sud optuženom izriče mjeru bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti kojom se optuženom zabranjuje obavljanje dužnosti policijskog službenika u Graničnoj policiji BiH, u trajanju od 3 (tri) godine računajući od dana pravosnažnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere bezbjednosti.

Na osnovu člana 217. stav 4. KZ BiH, od optuženog se oduzima primljeni dar u novčanom iznosu od 30,00 Eur-a, a koji iznos je u protivvrijednosti u konvertibilnim markama prema srednjem kursu Centralne banke BiH važećem na dan uplate, optuženi dužan uplatiti u korist budžeta Bosne i Hercegovine, sve u roku od 30 (trideset) dana od dana pravosnažnosti presude.

Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH, optuženi se obavezuje da nadoknadi troškove krivičnog postupka o čijoj će visini Sud odlučiti posebnim rješenjem, nakon što pribavi potrebne podatke.

O b r a z l o Ź e n j e

Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTK 0019875 20 od 25.08.2021. godine, Dejan Ivaštanin je optužen za krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH, a Ermin Bičakčić za krivično djelo Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 218. stav 1. KZ BiH. Navedenu optužnicu sudija za prethodno saslušanje Suda BiH potvrdio je dana 08.09.2021. godine. Nakon što su se optuženi Dejan Ivaštanin i Ermin Bičakčić na ročištu za izjašnjenje o krivici održanom dana 03.12.2021. godine izjasnili da nisu krivi, predmet je dostavljen sudiji pojedincu na nadležno postupanje, radi zakazivanja glavnog pretresa.

Dana 05.01.2022. godine, prije početka glavnog pretresa, Sudu je dostavljen sporazum o priznanju krivice zaključen istog dana između tužioca Tužilaštva BiH Kasima Halilčevića i optuženog Ermina Bičakčića i njegovog branioca, advokata Nusreta Kolašinca.

Glavni pretres u ovom predmetu počeo je dana 13.01.2022. godine čitanjem optužnice i iznošenjem uvodnih riječi Tužilaštva. Istog dana, Sud je u skladu sa odredbom člana 26. ZKP BiH, a iz razloga zaprimljenog sporazuma o priznanju krivice, krivični postupak u odnosu na optuženog Ermina Bičakčića razdvojio, te je isti dovršen pod posebnim brojem: S1 2 K 042039 22 K.

Na glavnom pretresu, tužilac je u svojstvu svjedoka saslušao Nenada Radanovića, Janka Kneževića i Diku Bibić i u spis uložio sljedeće materijalne dokaze: DT1. Akt Granične policije broj 17-10-2-04-22-12027-2/20 od 01.12.2020.godine kojim se dostavlja Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izvršiocu, broj 17-10-2-04-13-5-KU-35/20 od 01.12.2020.godine; DT2. Službena zabilješka, koju je sačinio Janjko Knežević policijski službenik Granične policije Ured za profesionalne standarde i unutarnju kontrolu Sarajevo, broj 17-07-204/20 od 23.11.2020.godine; DT3. Upit pošiljatelja Centralni istražni ured primatelju Zajednički kontakt centra Nova Sela-Bijača, za provjeru prelazaka državne granice R Hrvatske za PMV marke Audi, registarskih oznaka ..., za dan 22.11.2020.godine broj 17-10-2-04-22-12027/20 od 26.11.2020.godine; DT4. Odgovor primatelja Centralni istražni ured Granične policije BiH na upit pošiljatelja Zajednički

kontakt centra Nova Sela-Bijača broj 511-03-18-107/301-20 od 27.11.2020.godine; DT5. Službena zabilješka Enesa Ahmetovića pripadnika Granične policije Centralni istražni ured Sarajevo, broj 17-2-04-16-390/20 27.11.2020.godine; DT6. Dopis Ministarstva sigurnosti Granične policije Centralni istražni ured Sarajevo broj 17-10-2-04-22-12027 od 23.11.2020.godine; DT7. Raspored rada za dan 22/23.11.2020.godine u vremenu od 07.00 do 0700 časova nedelja –ponedeljak; DT8. Službena zabilješka Radanović Nenada, Granična policija , Terenska kancelarija sjeverozapad jedinica granične policije, broj 17-14-4-04-68-2170/20 od 24.11.2020.godine i DVD; DT9. Zapisnik o prepoznavanju osoba Granična policija Centralni istražni ured, broj 17-10-2-170/20-1 od 23.11.2020.godine; DT10. Foto album broj -17-10-2-170/20-1 od 29.11.2020.godine Centralni istražni ured Granične policije; DT11. Službena zabilješka Radanović Nenada Granična policija, Terenska kancelarija Sjeverozapad, jedinica granične pokicije Gradiška, broj 17-14-4-04-68-2167/20 od 23.11.2020.godine; DT12. Službena zabilješka Enesa Ahmetovića, Granična policija Centralni istražni ured Sarajevo, broj 17-10-2-04-16-387/20 od 26.11.2020.godine i DT13. Izvod iz kaznene evidencije za Ivaštanin Dejana, Republika Srpska, Policijska uprava Gradiška, broj 20-02-234-1-80/21 od 20.08.2021.godine.

Na nastavku glavnog pretresa održanom dana 17.03.2022. godine, optuženi Dejan Ivaštanin je, u prisustvu svog branioca, advokata Ahmeda Fejzića, dao izjavu kojom priznaje izvršenje krivičnog djela za koje ga optužnica tereti, pa je dalji tok glavnog pretresa Sud proveo u skladu sa odredbom člana 265. ZKP BiH.

Sud je utvrdio da je optuženi izjavu o priznanju krivice dao dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem, da je optuženi upozoren i da je razumio da se izjavom o priznanju krivice odriče od prava na dalje suđenje, kao i da je optuženi upozoren i da je razumio posljedice priznanja krivice. Takođe, Sud je utvrdio da postoji dovoljno dokaza koji potkrijepljuju priznanje optuženog, a koje dokaze je Tužilaštvo izvelo tokom glavnog pretresa.

Nakon što je utvrdio da je priznanje optuženog potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima, u nastavku dokaznog postupka izvedeni su samo dokazi koji se odnose na odluku o krivičnopravnoj sankciji.

U tom pravcu, odbrana je izvela i uložila u sudski spis sljedeće dokaze: O1. Izvod iz matične knjige rođenih na ime A.I. broj 03/1-200-1-2875/22 od 16.03.2022. godine izdat od strane opštine Gradiška; O2. Izvod iz matične knjige rođenih na ime I.I., broj 03/1-200-1-2876/22 od 16.03.2022.godine izdat od strane opštine Gradiška I O3. Izvod iz matične knjige rođenih na ime S.I., broj 03/1-200-1-2874/22 od 16.03.2022.godine izdat od strane opštine Gradiška.

Da je optuženi kriv za radnje činjenično opisane u optužnici Tužilaštva, a iz kojih proizilaze bitna obilježja krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH, po ocjeni Suda, proizilazi ne samo iz priznanja optuženog nego i iz dokaza koje je tužilac izveo na glavnom pretresu, kako subjektivne, tako i objektivne prirode. Na osnovu izvedenih dokaza, te izjave o priznanju krivnje optuženog, Sud je utvrdio da je optuženi Dejan Ivaštanin obavljajući poslove i zadatke ovlaštene službene osobe-policajca Granične policije BiH, dana 22.11.2020. godine oko 18 i 15 sati na graničnom prelazu Gradiška između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, nakon što je prethodno zaustavio PMV Audi A4, registarskih oznaka ... kojim je upravljao Ermin Bičakčić dok se na mjestu suvozača nalazila Dika Bibić, postupio suprotno Zakonu o graničnoj kontroli i Odluci Vijeća Ministara o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u BiH na način da je u postupku kontrole putnih isprava Ermina Bičakčića i Dike Bibić, Erminu Bičakčiću saopštio da navodno ne ispunjava potrebne uslove za ulazak u BiH odnosno negativan PCR test na virus COVID 19 i vratio mu putnu ispravu, iako to nije bilo tačno, nakon čega je Ermin Bičakčić stavio novac u iznosu od 30 Eura u putnu ispravu, koji je optuženi prilikom ponovne kontrole putne isprave uzeo i zadržao, a putnu ispravu vratio Erminu Bičakčiću te mu dozvolio ulazak u Bosnu i Hercegovinu.

Ovakvo činjenično utvrđenje nesporno proizilazi iz iskaza svjedoka Dike

Bibić koja je očevidac predmetnog događaja budući se kritične prilike zajedno sa Erminom Bičakčićem nalazila u pmv Audi A4, a kojem iskazu je Sud u cjelosti poklonio vjeru, nalazeći da je objektivan, istinit i pouzdan, te potkrijepljen drugim dokazima. Tako je svjedok Bibić na glavnom pretresu izjavila da se u mjesecu novembru 2020. godine, ne sjeća se tačnog datuma, zajedno sa zetom Erminom Bičakčićem vraćala iz Savezne Republike Njemačke u BiH, te da su po dolasku na Granični prelaz Gradiška, predali putne isprave optuženom Dejanu Ivaštaninu. Tom prilikom, optuženi im je saopštio da Ermin ne može ući u BiH jer nema negativan test PCR test, iako to nije bilo tačno, a da ona može. Opisala je kako je Ermin molio optuženog da mu dozvoli ulazak u BiH, na šta mu je optuženi odgovorio da „to košta“ i vratio mu putnu ispravu. Potom je Ermin u svoju putnu ispravu stavio novčani iznos od ukupno 30 Eura i ponovo ga predao optuženom, a koji novčani iznos je optuženi uzeo iz putne isprave, a zatim istu vratio Erminu, te mu dozvolio ulazak u BiH.

Iskaz svjedoka Dike Bibić u cjelosti potvrđuje i sadržaj video nadzora Graničnog prelaza Gradiška za dan 22.11.2020, ali i drugi dokazi koje je tužilac izveo na glavnom pretresu, prvenstveno iskaz svjedoka Nenada Radanovića koji je izvršio izuzimanje video materijala sa nadzornih kamera Graničnog prelaza Gradiška, a potom i njegovu analizu.

Dakle, Sud je našao dokazanim da je optuženi kao službena osoba u institucijama BiH i to policijski službenik Granične policije BiH, na način opisan u optužnici, zahtijevao i primio dar da u okviru svoje funkcije izvrši što ne bi smio izvršiti, na koji način su se u radnjama optuženog stekla sva bitna obilježja bića krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH, nalazeći da je kritične prilike optuženi postupao sa sviješću i voljom, odnosno sa direktnim umišljajem da izvrši predmetno krivično djelo.

U završnoj riječi, tužilac je predložio da se optuženi oglasi krivim i da mu se izrekne kazna zatvora u skladu sa zakonom, te da se kao otežavajuće, cijene okolnosti da je optuženi službena osoba i da je radnjama optuženog narušen ugled BiH, budući da su svi putnici koji dolaze u BiH, odmah pri ulasku u BiH, suočeni sa koruptivnim radnjama policijskih službenika Granične policije. Tužilac je predložio i da se optuženom izrekne mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti i da se optuženom zabrani obavljanje dužnosti policijskog službenika u Graničnoj policiji BiH u periodu od 5 godina.

Branilac optuženog je u završnoj riječi istakao da Sud prilikom izbora vrste krivičnopravne sankcije za optuženog, kao olakšavajuće cijeni okolnosti da je optuženi otac troje maloljetne djece, da se kaje zbog izvršenog krivičnog djela, da je odmah na početku glavnog pretresa iskazao spremnost da prizna krivicu, da je zajedno sa braniocem vodio pregovore sa tužiocem u cilju zaključenja sporazuma o priznanju krivice ali da isti nije zaključen zbog visine kazne koja je predložena od strane tužioca, te da je i samo vođenje krivičnog postupka dovoljno uticalo na optuženog da u buduće ne čini krivična djela. Predložio je da Sud optuženom za počinjeno krivično djelo izrekne uslovnu osudu.

Optuženi se saglasio sa navodima svog branioca, dodajući da se osjeća krivim i da se kaje zbog izvršenog krivičnog djela, te da mu je egzistencija ugrožena.

Za krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH propisana je kazna zatvora u trajanju od 1 do 10 godina. Cijeneći konkretne radnje izvršenja krivičnog djela, a imajući u vidu opšta pravila o odmjeravanju kazne iz člana 48. KZ BiH, Sud je optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci. Naime, Sud je prilikom vršenja izbora krivične sankcije cijenio značaj zakonom zaštićenog dobra, stepen društvene opasnosti krivičnog djela i optuženog kao izvršioca, kao i sve okolnosti koje utiču da kazna bude veća ili manja, pritom imajući u vidu i stepen krivice optuženog, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, kao i raniji život optuženog i njegove lične i porodične prilike, te njegovo držanje nakon učinjenog krivičnog djela.

Odmjeravajući visinu kazne za optuženog, od olakšavajućih okolnosti na

strani optuženog Sud je cijenio porodične prilike optuženog koje se ogledaju u činjenici da je isti oženjen i otac troje maloljetne djece, ali i činjenicu da je optuženi relativno mlada osoba, da ranije nije osuđivan¹ te da se izrazito korektno držao i ponašao pred Sudom. S tim u vezi, Sud napominje da iako se korektno ponašanje i poštivanje Suda od strane optuženih očekuje, isto je na strani optuženog uočeno tokom cijelog postupka. Takođe, kao olakšavajuće, Sud je cijenio i činjenice da je optuženi priznao izvršenje krivičnog djela, te da je na taj način doprinio ekonomičnosti krivičnog postupka, ali ne na štetu pravilnosti i zakonitosti odluke, kao i da je izrazio iskreno kajanje zbog izvršenja krivičnog djela. Otežavajućih okolnosti, Sud na strani optuženog nije našao. Po ocjeni ovog Suda, pomenute olakšavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optuženog u njihovoj sveukupnosti, predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da se i sa ublaženom kaznom zatvora može postići svrha kažnjavanja, pa je Sud optuženom izvršio ublažavanje kazne primjenom odredbi člana 49. i 50. stav 1. tačka d) KZ BiH i izrekao mu kaznu zatvora ispod posebnog minimuma propisane kazne za ovo krivično djelo, tako što je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, nalazeći da će se ovom visinom kazne postići svrha kažnjavanja i da izricanje kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju nije nužno radi krivičnopravne zaštite. Dakle, Sud je zaključio da će se ovom visinom kazne u odnosu na optuženog postići svrha kažnjavanja (specijalna prevencija), kao i uticaj na potencijalne počinioce ovih krivičnih djela da se klone kriminogene aktivnosti (generalna prevencija).

Sud nije prihvatio navode tužioca da se kao otežavajuća okolnost ima cijeliti svojstvo optuženog kao službene osobe iz razloga što navedena činjenica predstavlja bitno obilježje krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi budući da isto i mogu počinuti samo službene ili odgovorne osobe u institucijama BiH. Takođe, Sud nije prihvatio ni navode tužioca da se kao otežavajuća cijeni okolnost da je radnjama optuženog narušen ugled države BiH jer se odmah pri ulasku u BiH putnici susreću sa koruptivnim radnjama graničnih policajaca, pri tome ne sporeći da se radi o ozbiljnom krivičnom djelu koje je počinjeno od strane uposlenika važne institucije- Granične policije BiH. Međutim, sama ta činjenica, po ocjeni Suda, ne može predstavljati argument koji bi imao presudan značaj za utvrđivanje štete, odnosno narušenosti unutrašnjeg ili vanjskog ugleda BiH i nastupanja nenadoknadivih štetnih posljedica po državu BiH, pa se samim tim, ista ne može ni cijeliti kao otežavajuća okolnost prilikom odmjeravanja kazne optuženom. Ovakav stav saglasan je stavu koji je zauzelo Apelaciono vijeće Suda u presudi broj: S1 2 K 032481 21 Kž od 05.10.2021. godine.

Na osnovu člana 73. KZ BiH, Sud je optuženom izrekao mjeru bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti kojom je optuženom zabranio obavljanje dužnosti policijskog službenika u Graničnoj policiji BiH, u trajanju od 3 (tri) godine računajući od dana pravosnažnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere bezbjednosti. Cijeneći okolnosti pod kojima je krivično djelo izvršeno i način njegovog izvršenja, Sud je zaključio da postoji opasnost da bi dalje vršenje dužnosti policijskog službenika Granične policije BiH moglo poticajno djelovati na optuženog da nastavi sa vršenjem ovog ili drugih krivičnih djela protiv službene dužnosti. Kada je u pitanju vrijeme trajanja ove mjere, Sud je odredio vremenski period od 3 (tri) godine, cijeneći da je ovaj vremenski period dovoljan da se otklone uslovi koji mogu uticati na optuženog da ubuduće čini krivična djela protiv službene dužnosti.

¹ Izvod iz kaznene evidencije, Policijska uprava Gradiška, broj 20-02-234-1-80/21 od 20.08.2021.godine.

U skladu sa imperativnom odredbom člana 217. stav 4. KZ BiH, Sud je od optuženog oduzeo primljeni dar u iznosu od 30,00 Eur-a, određivši da je navedeni novčani iznos, odnosno njegovu protivvrijednost u konvertibilnim markama prema srednjem kursu Centralne banke BiH važećem na dan uplate, optuženi dužan uplatiti u korist budžeta Bosne i Hercegovine, u roku od 30 (trideset) dana od dana pravosnažnosti presude.

Budući da je donesena presuda kojom je optuženi oglašen krivim, Sud je na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH istog obavezao na plaćanje troškova krivičnog postupka, o čijoj će visini Sud odlučiti posebnim rješenjem, nakon što pribavi potrebne podatke.

ZAPISNIČAR:

**Pravni savjetnik-asistent
Jelena Simić-Skoko**

S U D I J A

Biljana Ćuković

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Apelacionom odjeljenju ovog Suda u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude.